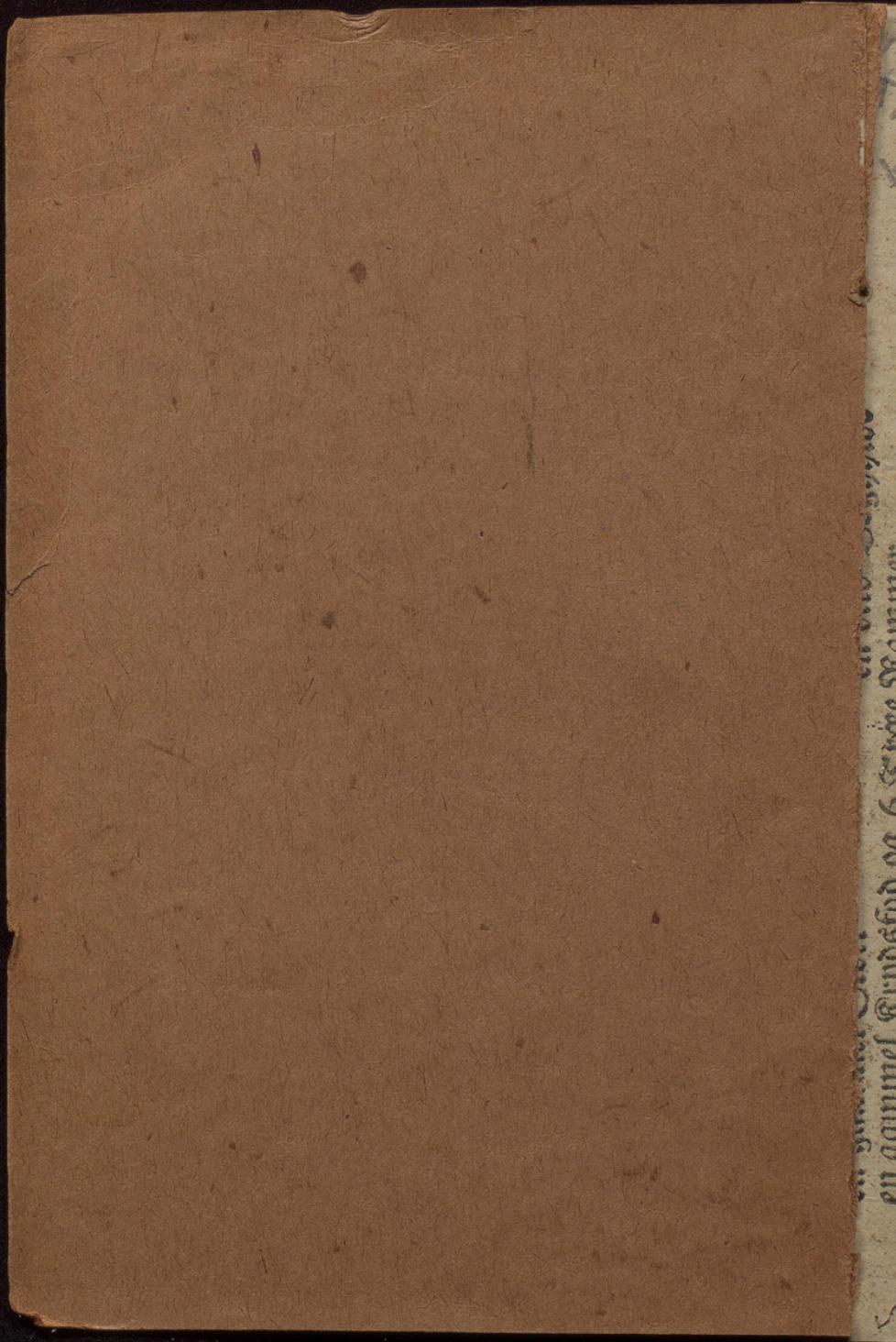

box

en

en gammel Rydsfod og 6 Zvæ Manner
 en Huggeblæ
 et stort Ege Rindtree

2de Ege Ragger

en Gramp med Zem Raad

en Røgge med Quag, No. 1

en ditto, No. 2

2de Gierdinger, No. 1

2de ditto, No. 2

3de sunnae Doelagger

en ditto og 2de Gamle Røffer

en Gengehimmel

en Mussefælde

en Røgge med Zem Gras
 en Peridon.

en stor Stegepønde
 en Hindvan med Zilbehør

en ditto Ege, No. 3

2de ditto, gamle, No. 3

en Røgge med Zem Gras

en Peridon.

1870

1870

1870

1870

1870

Bib. Librar 792

De
Eensoldiges Lære
og
Af mægtiges Styrke.

Betratget over
Evangelium og Lexien
paa

Michels = Dag,

der underviser,

hvorsedes vi skal være som Bern, naar det angaaer
vor egen Ere og timelig Skade; men mandige og
stærke, naar det gelder Guds Ere og hans
Kirkes Skade.

Udgivet af
det svage Leer-Karr, for Kræften er Gude,
Hans Nielsen Hauge
i Thune Sogn i Agerhuus Stift i Norge.

Gives bort til Fattige af Christi Sindet,
Der er eller altraaer dems Samfund at finde,
Dertil at samle, arbeyder vi af Kræfter,
Og til dets Behov sælger vore Effecter,
Det er daarligt for Satans Secter.

7308
Bergen, 1798.
Trykt hos N. Dahls Esterleverske.

Kjære Brødre!

Jeg vil, at I skal være som unge Born i Ondskab, men fuldkomne i Forstand, 1 Corinth. 14 Cap. 20 v; thi ingen Ting er højligere, end at være daarlig og afmægtig til det Onde, men viis og mægtig i det Gode. At kende Jesum, er bedre end at vide alle Ting, og dette er min højeste Beskræbelse, baade for mig selv og andre, at komme til den Guds Kundskab, hvilket, desværre! nu kan beklages med Hosias 4 Cap. 1 v., ikke er i Landet; men Sværgen, Logn, Mord, Lyverie og Horerie hindrer ud, 2 v. De, som var mit Folk, er udrydret; Du haver bortkast Forstand, dersor skal jeg og bortkastede dig, at du ikke skal være min Præst, fordi du haver foralemt din Guds Lov, 6 v. Ligeom de blive mangfoldige til, saa synde de imod mig; Jeg vil og omkriste deres Ere til Skam, 7 v. Fordie jeg troer, saa taler jeg, 2 Corinth. 4 C. Dette fældes saa mange Domme af de i Synden forblindede Mennesker over, at jeg i Ord og Pen udfører saa trit, og arbejder saa meget paa saadanne for dem unyttige Ting, der ikke er af Guld, og dersor ikke vil høre Guds Ord, Joh 8 C 47 v.; thi det er en Dods Lugt til Doden for de Fortalte, 2 Corinth. 2 C. 16 v.; Men de, mine aandelige Brodre! der dommer alle Ting, og dommes af ingen, 1 Corinth. 2 C 15 v., de seer, at det er forståeligt at arbejde paa den Mad, som varer til et evigt Liv, Joh. 6 C 27 v., og at Hostien er stor, Arbejderne ere saa; Heed, at Hostiens HErr vil uddrive Arbejdere i sin Host! Math. 9 C 37 v. Og da jeg erfarer, at den Guds Kraft bevises i vor Afning, saa vil jeg af det af Guds Raade mig betroede Pund undervise Eder med den Ensfoldighed i Christo, der bliver en Daarlighed for de Verdens Viise; dog veed Guld at giøre deres Viisdom til Daarlighed, 1 Cor 1 C. 20 v., de Høymodige, Vellystige og Gierrige en Korargelse; Men saa veed jeg, at den forsættede Jesum er en Guds Kraft, 23 v., for dem, som ville boye sig under ham, og komme frem til Guld at troe, han bliver deres Belønnere, som opsoeger ham, Ebr. 11 C. 6 v. I Dag, dersom J here HErrens Kost, da forhørder ikke eders Hierter, som det stede i Korbitrelsen, 3 C. 15 v.; men overvey disse Bladé, og prøv dem ved den hellige Skrifft, Bibelen, saa faaer de see, om det ikke er dens Grund. Det Gode tillægger de Guld Eren for, hvilken det kommer fra; Saa er jeg Eders høngivne Læner.

Hauge din 1ste Junii 1798.

Hans Nielsen.

Betrægning over Evangelium

Math. 18 Cap. fra 1 til 10 Vers.

Naar Disciplene vil viide, hvem der skal være den største i Himmerige Rige, saa faaer de et Barn til Empel, som Jesus med sit Bekræftelses Ord stadsæster: Sandelig siger jeg Eder: Uden Komvender Eder, og bliver som Born, da komme Jikke ind i Himmeriges Rige. I hvad skal vi da efterligne Born? Er det i ondt, som de fleste fra Ungdommen af, i te Mose B. 8 C. 21 v., i Brede, Verdens Lust med Ondskabs Begierlighed, ere henvendte til, nu, som for Noe Tid, 6 C. 3 og 5 v.? Og det kommer meget deraf, at Forceldrene, Prester, Skoleholdere, og andre, som de have Omgang med, over Synd, med Banden, Guds Navns Misbrug, ja alle unntige Ord, som ikke kan tiene til Sielens Bel og Legeomsteds nödvendige Brug, har sin Bug-Sorg til Verdens Mamom, søger egen Ere, egen Mytre; Had, Brede, Ukydshed, Fraadserie, Drukkenskab, Bel-lust, med Dands, Spil, Leeg, ja alt det som foder Dynens Lust, Kibbets Lust og et overdaadigt Levnet, de ere ikke af Faderen, men af Verden, Joh. 1 Epist. 2 C. 16 v.; Saadant lærer Bornene af de Onde. Nu maae vi ikke tænke, at Christus henviiser os til Hsdyder, som og kan findes i Born, der ere vel opdragne, men gienstridige med Absalon; Ney! hvo som sig selv fornederer, som dette Barn, han er den største i Himmeriges Rige. Her seer vi en Hoved-Dyd, som et Barn har, der ikke er kommet til Alder, det agter ingen Høghed, eller veed at høvmodet sig af noget; thi om det var af høreste Adel, saa gav det sig gierne i Selskab med den Ringeste. Dette skulle vi lære af

Barnet, og vor Frelser, som velsignede de Smæle, at tage hans Aag paa, og blive sagtmodige og ydmyge af Hiertet; saa skal vi finde Hvile for vore Siele, Math. 11 E. 19 v.; Men det er imod vor onde Natur, og ingen Ding saa haardt. Mange kan vel bruge et Skin af Ydmyghed, og giore nogle udvores Gierninger, som det bedragelige Hierte, Jerem. 17 E. 9 v., vil skule sig under for Menneskene, og være anseet for ydmyge, men deri ligger en aandelig Stolthed; thi de soge Gæe i deres Øyder, og ikke bærer Christi Kors af Kierlighed, at være hverandres Eienesre, som Jesus dog besaler, Joh. 13 E. 14 v. Et Barn, der er svagt, er sagtmodigt, gaaer vaersomt, og frygter for Hald, det græder og beder om Hielp, og haver ingen Omsorg for Klæde og Fode; den faaer de paa sine Forældre, beder dem derom, og glæder sig naar de faaer det. Saa og en sand Christen; han maae være vaersom i hellig Omgiengelse, at paakalde den Fader, som dommer, uden Persons Anseelse, efter enhvers Gierning; Da omgaaes med Frygt, saa længe I ere her til huuse, i Perri i E.; Kast al Eders Omsorg paa HErren, han vil forsorge Eder, 5 E. 7 v.; Skulde Guld ikke redde sine Udvælgte, som raaber til ham Nat og Dag, endog han er langmodig imod dem, Luc. 18 E. 7 v.; Og naar saa HErren giver aandelig og timelig godt, da modtager det med Glæde, og ophoyer hans Navn, Ps. 40. De som annammer et Barn i Jesu Navn, som en Frelser fra alle Svinder, Ap. G. 3 E. 19 v., og tuarter dem derfra med Ord og Kierligheds Rüs, at forestille dem den evige Pine, som de faaer, dersom de ikke soge Maade i Jesu Blod, og siden ører Guld med deres Legemer og Aland, som hører ham til, 1 Cor. 6 E.

20 v.; Men folger de Hyrden's Rosst, Joh. 10, i en sand Fornætelse fra Verdens Lyst, da skal de see den evige Herlighed, 17 E. 24 v.; De annamme mig, siger Jesus; thi det er hans Glæde, med Englene i Himmelten og alle Guds Born, at saae frelst det fortabte, Luc. 15 E. 10 v.; Men hvo som forarger een af de ringeste, som troe paa mig, ham var det bedre, at der var hængt en Molle-Steen om hans Hals, og han var sørkt i Havets Dybhed. Dette meener de i Synden forblinde Mennesker skeer, naar de bliver overbeviste om deres elendige Synde. Veb paa Helvedes Ven, hvilket de, efter sin indbildte Troe, vil have et godt Haab at blive salig, som den Daare, der troede at komme til et Sted, og doa gaaer derfra; Nej! Johannes siger i sin 1te Epistel 5 E. 4 v.: Denne er den Seyer, der har overvunder Verden, neulig vor Troe. Heri bliver mangen stor Doctor og Lærer en Daare; thi han havet ingen Seyer over den Verden udenomkring sig, mindre i den inden i sig; derfor maae saadanne henvises med Nicodemus, at fodes paa nye, Joh 3 E. 3 v., og gaae igennem den Hellig Aands Skole, at blive straffet for Synden, at de ikke troer paa mig, siger Jesus hos Joh. 16 E. 9 v. Hvorledes vi kunde komme til den nye Fodsei og Omvendelse til en bornlig lydig Ædmighed deri, saaer vi betrakte Joh. Ord i 1 Epist. 5 E.: Der er tre, som vidner i Himmelten, Faderen, Ordet og den Hellig Aand, disse tre ere eet; Og tre, som vidner paa Jordens Aanden, Bandet oa Blodet, de tre ere eet. Betragte vi Verdens Skikkelse, saa kan vi i Gierningerne see hans usynlige evige Kraft, Rom. 1 E. 20 v., at der er en Herr, som havet Magt, et levende Ord, der havet gjort Alt, Joh. 1 E., og en kraftig Aand,

der haver bered Verden. Beskuer vi da Guds Almægt, og seer til os selv, da maae vi erkende os med Abraham for Stov og Afske, i Mose B. 18 C. 27 v., Og som Axet, jo større og moednere det bliver, jo mere bøyer det sig til Jordens, saaledes maae og vi ydmige os med Bon til Faderen i Troen paa Jesu Navn om den Hellig Alands Oplysning ved Ordets Vidnesbyrd, som vi haver af Guds Bud, der Syndens Kundskab fører med sig, Rom. 7 C. 8 v., og tuater til Omhed over de mindste Synder, at sole vor Fastigdom, foruden Guds Naade, og stote Elendighed med David: at vi ere Orme, og ikke Mennesker, fordi vi have lydet Dævelen, Verden og vort egen Kjods Lyster; Denne Bedrovsesse efter Guld virker Omvendelse til Salighed, 2 Cor. 7 C. 1 v., at naar Guld vender sit Straffes Øje paa os, fordi vi have nægget ham med syndige Ord og Gierninger, da med Perder gaae ud og græde bitterslig, Luc. 22 C. 62 v. Bliver vi saaledes døbt i Christi Dod, Rom. 6 C. 3 v., da skal vi astroes i Daabens Vand ved Troens Beskræftelse i Hierret fra en ond Samvittighed, Ebr. 10 C. 22 v. Nu! er da Jesu død for vore Synder, og opstanden til vor Reisfærdighed, saa begrave vi med ham det gamle Syndens Menneske, og ifører det nye, som er ståbt af Guld i Reisfærdigheds og Sandheds Hellighed. Eph 4 C., saa at vi i vor Saligheds Vorst drikker Jesu Blod, da epvælder en Kilde til et evigt Liv, Joh. 4 C. 14 v., at tiene ham i Hellighed alle Dage; thi her er det Livsens Vands rindende Flod skinnende som Crystal, der udgik fra Guds Stoel og Lammet, Aabenb 22 C. 1 v. Fra Jesu eller Lammet's Side udlob Vand og Blod, som de twende Sacramenter er grundet paa, og dette renser os af Synden,

den, at holde Guds Bud, der er udgaet fra hans
 Stoel af Kierlighed, som ikke ere svare, Joh. i Ep.
 5 C. 3 v. Midt i dens Gader og paa begge Sider af
 Floden stod Livsens Træ, som bar tvo Slags Frug-
 ter, der gav sin Frugt efter enhver Maaned, og Blas-
 dene af Træet tiente til Hedningenes Ægedomme,
 Åabenb 22 C. 2 v.: Jeg er det gode Vijn-Træe,
 min Fader er Buingaardsmanden, hver Green paa
 mig, som ikke bær Frugt, borttager han, og den, som
 bærer Frugt, renser han, at den skal bære meere,
 Joh. 15 C. 1. 2 v. Jesus er Livsens Træe, og midt
 i dens Gader, er den Tid han var paa Jorden, og
 paa begge Siderne, et dem, som troede for hans
 Komme og efter hans Bortrejse. De er da alle Gree-
 ne paa det samme Træe, ved Troen indpodet, Rom.
 11 C. 24 v., og de tolv Slags Frugter, ere de Aan-
 dens Gaver, Paulus i Corinthier taler om, hvorfaf
 endel haver større og flere end andre, ligesom Greene-
 ne paa Træet, der ikke ere lige store, men haver dog
 een Art. Saalog disse, de hader alle det Onde, og
 efter det Gode. Gaverne er Visdoms Aand: Kund-
 skab til at tale, Troe, Maade-Gaver til at helbrede,
 at giøre kraftige Gierninger, Prophetie, at giøre For-
 stiel paa Aanderne, adskillige Tungevaal, 12 C. 8.
 10 v., Haab og Kierlighed den største, 13 C. 13 v.,
 som udretter den fornemste, der er meest at soge efter,
 nemlig at prophete, 14 C. 1 v., eller formeere hans
 Legems Venner, 12 C. 27 v.; De have Guds Ord,
 der er som Tid, siger Herren, og som en Hammer,
 der kan sonderlæue Klipper, Jerem. 23 C. 29 v., og
 tuqter de tvo Synde-Lyster, som Christus siger,
 Marc. 7 C.: Hoer, Skorlevnet, Mord, Enverie,
 Gierrighed, Skalkhed, Svig, Utugt, onde Dyne,

Guds Bespottelse, Hovmod, Uforstandighed; disse strider imod Guds Bud, og gør os urene. Nu kan Jesu frugtbare Greene der bærer tolv Slags Frugter, som gav sin Frugt til hver Maaned, der er, som Paulus siger: Jeg gav Eder Melk, da jeg ikke kunde taale haard Mad. Saaledes lokker og overbeviser en retikaffen Værer, først til Omvendelse og Troen, siden, som Christi Kraft voxer til, saa fordrer han Frugt, og selv gaaer føre med, i det de ikke søger det, som er sig selv nytteligt, men det sem er manges, at de funde blive salige, 1 Cor. 10 E. 33 v. Deres Ord og Gierninger, der er Bladene, kan læge de opregnede Synde-Væster, men ikke for fleere end de, som vil lade sig læge; thi om der var nok saa mange Doctere, og de havde overflodig Legemidler, naar den Syge ikke vilde lade udrense Materien ved skarpe Medicamenter, da siden læge, saa kunde dei ikke gavne; ja om han end blev lægt, naar han gif hen igjen og tog Gift, saa blev han en allene syg, men og forraadde sig selv til Døden; Syndens Sold er Døden, men Guds Maade-Gave er et evigt Liv i Jesu Christo vor Herre. 6 E. 23 v Os er forelagt Belsignelsen og Forbandelsen, Livets og Dødens Ven, 5 Mose B. 30 E. 19 v; Vil vi have Belsignelsen, saa lader os söge Herr'en paa Livets Ven, mens han findes, i Maadens Tid, og falde paa ham naar han er nær, Es. 55 E., og rører vores Hierter med sin Aand, da at folge hans Dragelser fra den uguadelige Ven, at dræbe de orde Tanker, omvende os til Herr'en, og staae Lysterne imod; thi hver fristes og drages af sin onde Begierlighed; saae de Forlov at umdfange, saa foder de Synd, og siden fuldkommes til den evige Død; Naar derfor vort Kied fører Strid imod Alanden, da lader

lader os gribe til Guds Ords Ore, der afhugger det
 ufrugtbare Træ, og faste i Ilden, Math. 3 E. 10
 v. Naar da Haand eller Hod forarger os til Synd,
 at bedrove den Guds Aaland, som vi ere beseglet med,
 da en allene hug den af, men og tring Leiemet med
 Bon, Faste, Baagen og Arbende, 2 Cor. 11 E.
 27 v., til Guds Wie og Næstens Bel i gode Giernin-
 ger, at efterfolge Jesu Hodspor; thi det er at gisre
 Bold paa Himmeriges Rige, Math. 11 E. 12 v.;
 Saaoq Øyet, naar det forarger, og seer paa Ver-
 dens Herlighed, hvor snart kan det opvække til Gier-
 righed og Vellyst, snart til Ulydshed med David,
 2 Sam. 11 E. 2 v., snart til Fraadserie og Drukkens-
 stab, som Begierligheden fører med sig, dersor maae
 det udrives. Tillige vort Ore, der hører efter For-
 sengelighed, og enda meere Tungen; den er en fuld-
 kommen Mand, som kan holde det gandske Legeme i
 Lemme, Zac. 3 E. 2 v.; Men Tungen kan intet Men-
 neske temme, den uberwingelige onde Ting, som er fuld
 af dodelig Gift, 8 v.; thi de andre Lemmer kan een
 nos tvinge; men er Hiertet ondt, saa taler Munden
 af dets Overflodighed. Mogle ere saa tredse, at de
 tier, og derved skuler det onde, hvilket er ingen Re-
 delighed, naar Guld og hans Kirkes Lemmer vane-
 res. Andre taler gode Ord, enda de ere onde, Math.
 12 E. 34 v., af en stor Fornuft have noget udvortes
 Skin, saa der kan oses ovenpaa, som i et Karr, hvor
 det Ulrene er synket; men faaer de Modsettelser, at
 en rorer stærk derved, saa vil Bærmen komme, Ps.
 75, 9 v.; thi den Alande, som er inde i os, naar det
 gaaer en nær, maae udbrude, og da de, som har Chris-
 ti Sind, ikke sklander igien, naar de blive overskiende,
 men overlader sig til den, som dommer retfærdigt,

og er som et Lam, der ikke opslader sin Mund, naar det angaaer deres egen Ere; saa er derimod et æres sygt og kiodeligt Menneske strap i Harniss, med Vrede og Skælds-Ord at forsvere endog sine Laster, og derved nægter Guld, misbruger hans Navn, ja og falder paa Dicevelen, taler om deres Forsengelighed, hvilket giver tilkiende, at Synden hersker hos dem, og dermed forarger de smaae og svage Troende, som af deres Laster bliver besmittede; det var bedre, de aldrig var til, end at de skulde forføre andre. Vel er det fornødent, at Forargelsen kommer, naar vi ere saa sterke, at vi ikke blive forsagte, eller havner, men i Beispottelse kan glæde os, Luc. 6 E. 23 v., og i Erøngelsen over Taalmodighed, tide for Jesu Navns Skyld, saa skal det omsider give os fredsomme Frugter, for vi, som ere Guds Born, have ikke allene Mennesker, som maae tiene os, ja og i det, som her i Verden er ondt, og dog tiene til gode, naar vi af Hiertet elsker Guld, Rom 8 E. 28 v.; men Englene i Himmelens seer vor Faders Ansigt, bringer frem Budskab, at naar vor Hære seer, det er fornødent, da sender han os Trost synlig og usynlig. Lader os derfor i Tugt og Lidelsær blive taalmodige og ydmynge, og derved lære Guds Bud, at vandre i hans Skifte, saa vi ikke stoder Guds Aaland og de hellige Engle fra os!

Kære Fader! giv os din Aands Oplysning, og Syrke af din Son Jesu Christo, til at følge ham efter i et ydmygt, fierligt Sind, at have vorr Troes One fastet paa dig, og kastes al vor Omsorg paa din runde og gode Haand, at vi i Modgang og Erøngsler med Taalmodighed kan oppebie din langmodige, dog visse Hielp; bonhor os for Jesu Skyld! Amen.

Læxten, Alabensb. 12 Cap. fra 7 til 12 v.

Da det kædelige Menneske sandser de kædelige Ting,
 Rom 8 E. 5 v., og de naturlige kan ikke fatte det,
 som hører Guds Aand til, saa er denne Læxie, ja alt
 Guds Ord en Daarlighed for dem, og hendrager det
 til egen Udlæggelse, endeg der er ingen Prophetie frem-
 fort af menneskelig Willie; thi de hellige Guds Men-
 nesker taler, i det de bliver drevne af den Hellig Aand,
 2 Petri 1 E. 21 v. Vi haver i Evangelium betrags-
 tet den Strid imellem Aanden og Kædret; men vi ha-
 ver også Kamp med Fyrstendommer og Vældige, som
 regierer i denne Verdens Morke, saaog mod Ond-
 stabs Aander, som er under Himmelten, Eph. 6 E.
 12 v. I vor Læxie staar: at der blev Strid i Him-
 melen imellem Michael og Dragen. Gud boer i det
 Høye og Hellige, og hos en sondeknusset Aand, Es. 57
 E. 15 v. Jesus er Michael eller den Qvindens
 Sæd, der kom fra Gud, at kause Slangens Ho-
 ved; det er: Dragen eller Dickevelen, denne Verdens
 Fyrste, fastes hen ud, da Jesus blev ophoyet fra
 Jordten, og vil drage alle til sig, Joh. 12 E., som
 vil bøye sig under hans Kors, og er fattig i sin Aand,
 de ere hans Engle, som ere Bispepper og Værere, Alab.
 2 og 3 E., hvilke strider imod Dragen og hans Eng-
 le; thi Gud ved Forjættelsen tilsagde Dickevelen Fiend-
 stab mellem sin eller Qvindens og hans Sæd, 1 Mose
 B. 3 E. 15 v.; Derfor maae vi aldrig tænke, at Christus
 og Belial, de Troende og Vantrie, kan stemme
 overeens, 1 Cor. 6 E. 15 v.; Thi Striden begyndte
 i Cains og Abels Tid, og varer til Verdens Ende,
 dog har den været større og mindre, efter som de onde
 og

og Gode have haft Magt til at stride. Og som Ondskaben nu er stor, og Guds Redskabe skal seyre igennem, saa staer denne Strid fore endnu; men vi maae ikke med Peder bruge versligt Sverd, thi de skal omkomme med Sverd, Joh. 18 C., for dette skal vere Kjende. Tegn paa Guds Born, at de er med Abel, der ikke slaaer igien, men velsigner; thi naar Christus besaer at selge noget af det de haver, og kiose Sverd, saa meener han: at de skulle forlade de Lanter om, at han skulle blive en jordisk Messias, at have sit Rige her i Verden, og annamme hans Ord, at han skulle side, og derefter indgaae til sin Herlighed; Disse Ord skulle de vaaget over, og bedet, at de ikke skulle komme i Fristelse, enten ved Sikkerhed eller Forkærelse, og haft et himmelsk Sind med sin Frelsere; saa havde Dragen og hans Redskaber ikke formaaer noget, men blevet nedkast; thi saa giver vor Aand Vidnesbyrd med Guds Aand, at Saliggjorelsen er vor Guds, og Myndigheden hans Christi, vi ere Guds Arvinger og Christi Medarvinger; saafremt vi liide med ham, saa skal vi herliggiorens med ham, Rom. 8 C. 17 v. Skal vi da krones med Christo, saa maae vi stride og overvinde ved hans Blod, der var som et Lam, hvad ham selv angik; men naar det galt hans Faders Ere, da overbeviste og straffede han Dievelens Born, Joh 8 C. 44 v.; Saaledes skal og vort Vidnesbyrds Ord voere, at bruae det skarpe tweeggede Sverd, som udgik fra Jesu Mund, Aabenb. 1 C. 16 v., at naar han kommer med Skærne, og hvert Øje skal see ham, og de, ham igennemstrange, skal græde, v. 7, fordi de haver vedblevet i sin Gienstighed, at forsøste Herlighedens HErr paa nye med deres Ubodfærdighed og Ondskab, træder Guds Son under

under Gdder, og agter Testamentets Blod alminder-
 tigt, Ebr. 10 C. 29 v. Denne eene Egg paa Sver-
 det skal sticere i Hiertet, for de ikke haver forseet sig
 saadant et Saligheds, Maades og Kierligheds Tilbud
 i Jesu Christo, men formedelst deres Hovmod, Bes-
 lyt, Gienstridighed, for de vrage Bege igennem
 Drkener, hvor ingen spoer meere er at finde, og
 dersor skal med Suk og Alands Angest bebrynde hver
 andre, Viisd. B. 5 C., fordi de her haver levet sam-
 men, som den rige Mand og hans Brodre; thi naae
 Mosen og Propheterne ikke har vaaret hort her, sac
 skal de hisset blive Anklagerne, Joh. 5 C. 45 v., da
 Hierternes Tanker skal aabenbares, og det, vi her ha-
 ver elsket os selv eller andre Creaturer lige eller meere
 end Gud, mod det forste Bud, skal brende i Hiertet
 med uudslukkelig Tld, Marc. 9 C. 43 v.; Og mod
 det andet Bud, da ey allene Banden og Guds Navns
 Misbrug, men hvert unnyttigt Ord, som er talt, skal
 giores Regnstaab for; Mod det tredie Bud, skal hver
 den, som misbruger Sabbaten, dødes, 2 Mose B.
 31 C. 14 v.; Ogsaa om vi ikke haver elsket vor Næste
 som os selv, i at opmuntre ham til det Gode, og ad-
 varet mod det Onde, da skal hans Blod kræves af
 vor Haand, Ezech. 3 C. 18 v. Dette er den anden
 Egg paa Sverdet, der piner dem, som ikke kommer
 til Omvendelse, men dser i sine Synder, Joh. 8 C.
 24 v.; Bee da Eder, som boe paa Jorden; thi Dice-
 velen haver sieget ned i Eders jordiske Sind, og haver
 en stor Brede den forte Tid til at forblinde Eders Øys-
 ne og forhærde Eders Hierter, at I ikke skal see og
 forstaae at omvende Eder, 12 C. 40 v. Jeg er et
 Lys, kommen i Verden, siger Jesus, hvo mig for-
 agter, dommer jeg ikke; det Ord, som jeg haver ta-
 let,

let, skal domme ham paa den yderste Dag. Glæder
 eder da, I Himmel! der haver Eders Vor erskab u-
 blandt Guds Born, og ere opstandne med Christo,
 at søge de Ting her ovenfra, hvor han er. hos Fader-
 rens højre Haand, Coloss. 3 C. 1 v.; Omgaaes da
 varlig, ikke som de Uvise, eller Daaerer, der lader
 sig drive frem og tilbage paa Belyn, at følge baad
 de det Onde og det Gode, men som de Vise, der
 kieber den beleylige Tid i de gode Dage, at blive ster-
 ke at modstaae i de onde Dage, naar Fienden ansa-
 der; Bliv derfor ikke usorständige, men viid hvad
 HErrens Willie er, Eph 5 C.: at est: rfolge Jesum
 villig paa den trange Bey, ved Fagensfoden, at for-
 sage alle Ting for hans Ere Skyld, da skal de have
 dei hundredesold igien i denne Verden, og i det tilkom-
 mende det evige Liv. Math 19 C.; Thi om Dicevelen
 kaster Eder i Fængsel, og I haver Erengsel, da vær
 dog troe indtil Døden, saa vil jeg give dig Livsens
 Krone, Alabenb. 2 C. 10 v., siger HErren.

Allmægtige Gud og kiere Fader! dig beder vi til
 i din Sons Jesu Navn, at du vil give os din Hel-
 lig Alands Kraft og Styrke af dit Ord, at stride imod
 alle vore Fiender, hemmelige og aabenbare, usynli-
 ge og synlige: de aabenbare og synlige, vort Kjods
 grove Laster med Verdens onde Mennesker; lter os af
 dem at fiende de finere Luste og Begierligheder af
 Satans dybe Ting, ellers de onde Aander under Luf-
 ten, hvilket alt staarer dit Ord og Alands Kraft imod;
 Og da vi ere afmægtige, saa kom du os med din Al-
 magts Kraft til Hjælp, at stride for din Ere og over-
 vinde alle vore Fiender, at indkomme til dig i den
 evige Glæde! Bonhor os for Jesu Skyld! Amen.

Tillæg med Overbeviisning for dem, der
modsetter Sandheden, og Bestyrkelse for
de Svag = Troende.

Farer I ikke derfor vild, for I fiender ikke Skriften,
ne, en heller den Guds Kraft. Disse Christi Ord hos
Marc. 12 C. 24 v. kan vel passe til nogle med Sadus-
cærne, som ikke troer Opstandelsen, men fleere er det,
som ikke fiender Guds Kraft at løse os fra Synden
i disse sodomitiske Tider, og pharisæisk Ondskab, der
ikke vil arbeyde i Christi Bønngård, men slaae ihiel
dem, som fordrer Frugter, som Jesus før i dette Ca-
pitel siger til dem, hvilket jeg forhen havde mundtlig
overbevist, og tillige skriftlig besordret i Trykken tren-
de Boger, den første under Titel: Betragtning
over Verdens Daarlighed, hvori jeg priser de
kongelige Anordninger, der straffer Ondskaben, og
formaner til Flittighed i timeligt og evigt Bel, efter
Guds Ord, samt overbeviser om dets Misbrug af
særd og læg Stand, og fortæller min egen Blindhed
i Syndens Bedrifter, som jeg før et Par Aars Tid
siden, da jeg var i mit 25de Åar, og kunde lidet læse,
og mindre forstaae at leve derefter, som er mig til Bes-
kæmmelse, og andre til Prøve og Erempe, at blive
føge ved Skade. Den anden: Forsøg til Af-
handling om Guds Viisdom, som forklarer
om Guds Væsen, Billie og Gierninger, dertil straf-
fer dens Misbrug og Modsettelser, især af Læreerne,
hvorfaf mange træder nu i Pharisæernes og Pavens
Fodspor, med stolt Overdaadighed og Giernighed, at
give Aflads Breve, eller Liig Preædikener, samt Sogs-
ne Bud og Synds Forladelse, med andre Forret-
ninger, for Penge, og dersor ere Leye, Svenne, Joh.

10 E. 12 v. Jeg lærer, hvorledes vi skal gisre Omvendelse, og kæmpe mod Fienderne, samt forklarer noget af Johannes Åabenbaring, og igiendriver nogle Indvendinger, hvilke ere gjorte imod mit første Skrif. da disse kom før Lyset, og andre med mig bekom Guds Visdom og Kraft til at bekjende JESU Navn, som en Freiser fra al Synd, og lagde os efter at gaae den trange Ven til Livet, som faa finder, Math. 7 E. 14 v.; da blev det med os som vore Forfædre, at denne Sect haver allevegne Modsigelse, Ap. G. 28 E. 22 v., saa Christi Ord opfyldes: Jeg er ikke kommen at sende Fred paa Jordens, men Tvedragt, Luc. 12 E. Dette modsagdes, at ikke skulle ske nu, men var til den Eid; hvilket er elendigt, at giøre Guds Magt ved sit Ord foranderlig, og troe Satan og hans Nedskaber mildere nu end før, da han i den sidste Eid vil bruge den største Brede mod Noindens Sad; og Christus siger: at Forfolgelsen af vi Forhærdede skal ske, indtil Menneskens Son kommer, Math. 10 E. 23 v., og saa byder han: Gaaer hen og lærer dem alt det jeg haver beslægt, og see, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende, 28 E. 20 v., som og Paulus siger: JESUS Christus er i Gaar og i Dag den samme, ja til evig Eid, Ebr. 13 E. 8 v., det troer vi. De verdslige Prester, og andre, der haver gaaet i Skole i Satans Synagoge, Åabenb 3 E. 9 v., og med Simeon har vildet kloft den Hellig Åland for Penge, Ap. G. 8 E. 18 v. Saadanne resencerer over mine Boger, ligesom Dicevelen, hvilke Nedskaber de, desværre! er, og flyer over det, som skulle raint deres Synde-Byld. Jeg vil da ikke meere sige, end bede, at J icønker paa Eders Daabes Østre, læser over de ii Guds Bud, og griber saa i eders egen Barm,

Barm, om de haver Kist og Blod; Lad da Samvittigheden domme, saa faaer de see, om ikke Helse des Bred er Eder ner, og at I behover Omwendelse; ellers haver I selv assagt Dommen over Eder, at I er Misstmaaet; thi Eders Plantelise kommer vel til at aroe, og om Morgenen kommer deres Sted til at gronnes og blomstre, som en deylig Klint; men de skal hoste Dynage paa Svagheds og den ulegelige Smertes Dag, Es. 17 C. 11 v., som bespotter Guds Ord og Aaland; thi vor Noes og Samvittigheds Bidnesbyrd er, at vi vandrer i Verden i Enfoldighed og Guds Retshandighed, ikke i kiodelig Buissdom, men i Guds Maade; thi vi skriver Eder ikke andre Tina til, end dem, som I enten lese, eller ogsaa kende, 2 Cor. 1 C. Endelig resenerer over mine Boger, at de reed det for, som staar i dem, og er ikke andet end Sprog, uddraget af Bibelen og andre Boger. Herpaa svares af vor forste Fader vors Bon, at de, som ikke læree andre Guds Ord, og ej lever efter det forestrevne, vanhelliger Guds Navn iblandt os; Saa kan I prove Eder selv, om I leve fuldkommen efter Guds Ord, da er de meere end alle Guds Helgene haver været; Dog see til, at I ikke bedrager Eder; thi vi behover at voxre og lære med alle Guds Born, hver Stund til Forbedring; Og at det er Sprog af Bibelen, det skærer vel i Eders Herte; thi dersom vi kom med noget andet Evangelium, der var skuet efter som Drene kloer, da skulde de vel annamme os, 2 Cor. 11 C. 4 v.; men nu ikke, da vi forklarer ders Grund. Ogsaa er det en stor Ulykke over denne Eids Paver, der haver lavet Rüs til sin egen Rumpe, i det de haver lader den almindelige Mand faaet heele Bibelen, hvoriu den gode Regiering, som vi have haft

og har, især haver været den største Marsag, og ikke,
 som de forrige, der udgav livet, som dem kænkede
 efter sine egne Begiereligheder, og just derfor folger
 jeg Bibelen saa nyske, paa det Lærdommen ikke skal af-
 slaaes, uden den, som vil afslaae Bibelen, hvilken skal
 henvises i Satans Rige. Og da alle Guds Mænd,
 ja Christus selv, tog af Skriften, baade lærde og i-
 giendrev Dickevelen og hans Medskaber; Seer de da
 ret over mine Boger, saa er der Forklaring over man-
 ge bibelske Sprog, og folger andre aandelige Bogers
 Grund; Men om de søger i alle de Boger, som freve-
 ne ere, saa skal de ikke finde al denne Forklaring og
 Ord; thi da skal jeg lade mine passere for umyttige.
 De Prester, som fortædelig forvende Lov, og gior
 ingen Forskiel imellem en hellig og vanhellig, men ere
 som brølende Lover, som rove Lov, æde Stelen, tage
 Gods og dyrhære Ting, Ezech. 22 E. 26, 27 v.; saa-
 danné haver selv, saaog faaet andre til at slae os;
 Ja! jeg haver twende Gang været taget med Bold,
 og fært i Arrest Huus, med Begiering til Domme-
 ren, at domme mig til Straf; men dem, som har,
 med Pilatus, vidst, at det haver været af Had, og
 ingen Skyld fundet, saa haver de til denne Tid friet
 kiendt mig. Nogle frugter for, at det skal gaae her,
 som i Frankerige, dersom vi faae Fremgang; men de
 seer ikke ret ind i Sagen; thi Oprør, Krig, Pest og
 dyr Tid kommer ikke, for vi elsker Gud, og ydbres-
 der hans Ere, til vor Næstes Bel, om han vil an-
 namme det, men for Syndens onde Bedrifter, hvil-
 ket Frankerige havde naaet sit Maal i, som og andre
 Steder, oa desfor kom Guds retsfærdige Straf over
 dem, og visselig hænger over den gandiske Verden, der
 ligger i det Onde, Joh. 1 Ep. 5 E. 19 v. Endskont
 Guds

Guds Godhed mod os og fleere Land med sin Langes
 modigheds Rigdom lokker os til Omvendelse; de, som
 da foragter det, samler sig selv Guds Brede paa Alab-
 benbarelsens Dag, især da Guld nu forhen saa klar-
 lig ved sit Ord og Tienere lader Eder formane til, at
 I ikke skal tage Guds Maade forgiveves, 2 Cor. 6 E.
 1 v. Og som de Krigerske ey allene slaaer igien, naar
 de bliver slagne, men og oversaader sine Foresatte,
 hvilket vi, der ere sande Christne, overimod beder gode
 for dem, som forfolger os, dog overbeviser midt Christus:
 Haver jeg talet ilde, da beviis, at det er ondt;
 men haver jeg talet Ret, hvi slaaer du mig. Joh 18
 E. 23 v. ? De Verdslige paastaaer, at hver skal
 være i sit Kald, som han er kaldet, efter Pauli Ord i
 1 Cor. 7 E. 20 v., og Presterne sige: De ere indsatte
 af Guld og Kongen til at predike Guds Ord; Men
 naar de vare indsatte af Guld, saa han havde lært
 dem, Joh. 6 E., og de havde faaet det usorskyldt,
 saa gav de det usorskyldt, Math. 10 E. 8 v., predi-
 kede i Tide og Utide, straffede og formanede; ja! naar
 de havde Christi Sind, da skulde de sørge Mat og Dag
 over Ondskaben; Men nu er de den store Hore, som
 sidder paa de mange Bande, Alabemb. 17 E. 1 v.,
 eller Folk og Skarer, hvis Ondskab denne Quinde
 hører med Purpur, dyrebare Steene, som haver et
 Guld Bæger i sin Haand, med Bederskyligheder,
 4 v., og skincer de Ubodserdige, der drikker sig til
 Fordommelsen, og paa hendes Vand var skrevet hem-
 melig: Babylon den store, en Moder til Horetie, 5 v.
 der drikker sig drukken af Jesu Bidners Blod, 6 v.
 Deres Skalthed vil de have hemmelig under Faares
 Skin, og saa bliver de forvirret af Jesu Bidners
 Ord, hvilke de vil ihielstaae. De sidder paa det

Skarlagens, farvet Dyr, fuldt med Bespottessens
 Navne, som havde syv Hoveder og ti Horn, 3. v.,
 hvilke Dyr er den ugudelige Oprighed, og de syv Ho-
 veder ere de syv Bonner i Fader vor, som de med
 Munden beder saaledes; at deres Hierter blive haarde
 som Bierge, i det de bedrive Laster mod hver Bon,
 og bruger det til Skik. At Kvinden sidder paa Bier-
 gene, 9 v., et det haarde Hierter, som hun skuler med
 sit hykkelsse Kram; Dyret giver hende den paviske
 Magt at true alle under sig, som daglig Erfarenhed
 viser, at Preste-Had frygtes meere for, end for
 Gud, af mange; De strider imod Lammet, men saa
 skal dog Lammet overvinde dem, 14 v. At de ti Horn,
 det er Loven, der er skreuet i alle Menneskers Hierter,
 som dersor og Dyret haver; Disse skal have Horen,
 og giøre hende nogen, øde hendes Kisb, og opbrende
 hende med Ild, v. 16. Maas JEsu Stridere overbe-
 viser disse Onde, saa maae Oprigheden ved Guds Bud
 straffe deres Gierrighed og opriantie Ord, 2 Petri 2 E.
 3 sv., saa deres Samvittigheds Ild viser deres Kisbs
 Lyster, hvo som haver Viisdom, han betragte dette.
 Hvad Pauli Meening er om Kaldet; Han var jo for
 sin Omvendelse selv saadan en Preest, eller Pharisæ-
 er, som var optaert ved Gamaliels Fodder, efter Fæ-
 drenes Loves Strænghed, men dog tog Breve fra
 Dyret, at fængsle og straffe JEsu Meenighed, Ap.
 G. 22 E. Skulde nu han blevet i dette Kald, saa
 brød han jo mod sin egen Besaling, da han, efter sin
 Omvendelse, udgik saa vidt og bekendte JEsu Navn;
 Ney! vi læse i 1 Cor. 7 E. fra 16 til 20 v.: Hvo veed,
 om Hustruen kan giøre Manden, eller han Hustruen
 salig ved Opbyggelse? Saal som HERREN haver udheelt
 og kaldet enhver, saaledes vandre han, enten det er ved

Om.

Omskiceressen eller Fothuden, som var deres forrigé
 Ceremonier, da er dem inter; men at bevare Guds
 Bud, elsker vi Guld, da holder vi hans Ord hont
 og i Ere, gierne hører og lærer af vor Mæste, saa ef-
 terfulgre de Jesu og Pauli Disciple. Nu forevender
 de vel, at ikke alle kan reyse saaledes; thi da maatte
 Huus og Gods, ja alle legemlige, endog nedvendige
 Ting gaae i Grunde, som dog Guld haver ordineret i
 Verden. Heri kan vi see Grund i de tre efterfolgende
 Vers; Er du kaldet en Tienner, da bekymre dig ikke,
 men kan du blive frie, da brug det heller; thi Tieneren
 er HERRENS Friegjorte med sin Siel; for Guld haver
 budet os, at være Obrigheden lydig, naar de ikke be-
 faler imod hans Bild; Seer det, saa maae vi meere
 adlyde Guld end Menneskene, som Peders svarede, da
 de forbod ham ataabenhære Guds Billie, Ap. G.
 5 C.; Ellers skal vi være troe i Tienesten, og i vort An-
 sigtes Sved øde vort Brød; for Paulus byder: Hvo
 som ikke vil arbejde, bør heller ikke øde, 2 Thess. 2 C.,
 hvilke onde Dyr og lade Buge, Titum i C. 12 v.,
 som lever fræselen paa Jordens Bellyst, og foder
 deres Hierter, som paa Slagte-Dag, Jac. Epist. 5
 C. 5 v., er nok af; Derfor lad os arbejde, om vi
 formaaer, baade Nat og Dag, 2 Thess. 2 C. 9 v.,
 saa om vi og kunde have at meddele de Nodtørstige;
 Men hertil skal vi ikke vorde menneskelige Trælle
 under Synden, i Gierrighed til os selv, eller finde an-
 dres umættelige Begierelighed; thi at hælpe og stane
 vor Mæste bie i al Livs Fare, maae især sigte til hans
 udoddelige Siel, hvilket jeg i min tredie Bog, under
 Titel: En Sandheds Bekjendelse om Salig-
 heds Sag, som og i de andre, driver paa, at vi
 skal bekjende JESUM, endog far den hoeragtige og syn-

dige Sleat, Marc. 8 E., ja jeg ønsker med Mose,
 at alle HErrens Folk være Propheter, 4 Mose B. 11
 E. 29 v.; thi Ikunde alle prophetere, den eene efter
 den anden, og alle ltere, og alle blive formanede, og
 Propheters Aander er Propheter underdanig; thi
 Guld er ikke Ustadigheds, men Freds Guld. Eders
 Kvinder tie i Meenighederne, og adspørge deres egne
 Mænd hjemme, 1 Cor. 14 E. Det var jo glædeligt,
 at om vi oplevede den Tid, Guds Maade Ostet hos
 Propheten Joel blevet opfyldte: Det skat stee i de sidste
 Dage, siger Guld, vil jeg udayde min Aaland over alt
 Kjord, og Eders Sonner og Døtre skal prophetere,
 hvilke Ord vel Apostelen Peder igentogs, da Aalandens
 Gaver faldt paa dem den Tid, Ap. B. 2 E.; men
 disse Dage er jo endnu, og derfor ikke foragte nogen;
 thi Guld anseer ikke Personer, men den, som gør
 Ret og Retfærdighed, 10 E. Vi bør være hveran-
 dre underdanig i Guds frngt, med Paamindelse for u-
 stikkelige Ord og Gierninger, som en daglig Omgang
 best kan erfare, derfor Sulde vi være flittig til at give Alt
 paa hverandres tilfælde i Kierligheds gode Gier-
 ninger, hvilket er alle Christnes Pligt. Det, at ud-
 gaae i Verden bliver da Guds sædeles Raad, som
 vi kan see af Christi Udvælgelse, da en Skrifteklog vil-
 de følge ham, saa svarede Jesus denne, at Næve ha-
 ver Graver og Himmelens Guale Reeder, men Men-
 nessens Son havet ikke det, han kan hælde sit Hoved
 til, og strax falder en anden, som dog havde noget, at
 udrette i det Legemlige, Mach. 8 E. 20 til 22 v. Heri
 kan vi see, at der er dem, som vil følge Jesum, men af
 timelig Ere og Gevinst, og derfor ikke af Guld anta-
 ges, men gaaer efter deres egen Aaland, Jer. 23 E.,
 og alt for saa, der havet draget Bielken af sit eget
 Øje,

Dye, som er salvet af Christi Aland til Preâdike Embes-
de, med hans Sind at være tjenestlydig til den forsmæ-
deligste Død, naar det var Faderens Willie, Phil.
2 E. Nu soarer de, at der er mange med os, som
taler gode Ord, og dog ere Øvenskålke, der ikke har
ver det Sind; Ja! det er, desværre! Sandhed; thi
for dems Skyld bliver Guds Navn bespottet, og de
Gode faaer lide for de Undes Skyld, hvilket er Uret;
thi om der var en Thy eller Hoer, Karl ic i et Selskab,
saa funde dem dersor ikke alle være saadanne, og der
fulgte en Demas med Paulus, og Judas med Chri-
stus; men saa straffede og overbeviste han Judas dice-
velske urene Hierre; Det samme gisør vi, saa meget
Guld vil, dog ikke ham imod, vil vi oprykke Klin-
ten, saa Hveden skulle folge med, Math. 13 E. 29 v.
Mogle paastaae, efter Pauli Ord, at Kvinderne skal
tie i Meenighederne; Pauli Meening er: at naar der
er Mænd, som havet Alanders Gaver til at ud-
fore Guds Sandhed, saa skulle Kvinderne adspørge
deres egne Mænd hjemme, paa det de ikke med for
mange og unyttige Ord, som de ere gierne opslagt til,
skulle forvirre de andre, at alting funde stee i Skifte-
lighed; men at dem skulle aldeles fortie Guds Sand-
hed, mod HErrens Ord, var langt fra hans Meen-
ing, især de Unge; thi han drog ind i Philippi Huus,
hvor hans fire Døtre, der vare Tomfruer, prophes-
terede, Ap. G. 21 E. 9 v., som er Christnes Glæde.

Da jeg i denne sidst bencavnte Bog, som og i de
andre, forklarer noget af Johannes Aabenbæring, saa
vil de forvendte Alander udlægge, at jeg legger til og
fratager denne Propheties Ord, hvorför Straffen skal
legges paa mig, som hun truer med, Aabenb. 22 E.
18 v. De siger: at hun er mørk, og ikke skal læses

eller forklares. Dette er et elendigt Bedragerie af
 Dicovelens forblindeude Aander, der er formorket i For-
 standen; thi denne Bog kaldes Aabenbaring, og bei-
 falst forst og sidst at læse og bevare den; men HErren
 haver sat den i Signesser, saa de Verdens Viise skal
 ikke vide Guds Hemmeligheder, Math. 13 C. 11 v.,
 for den Uguadelige skal handle uguadeligen, og ingen af
 dem skal forstaae det; men den, som underviiser an-
 dre, skal forstaae det, Dan. 12 C. 10 v. Til dette er
 Guld haade mit Vidne, at jeg haver givet, saaog min
 Læremester, da jeg, som en ringe Bondeson, ingen
 Verdom mere end Borne Skolen lidet efter Bogsta-
 ven haver haft, uden hans Aand, der haver forklaret
 Ordet, de Onde til Skræk og de Gode til Troens
 Bestyrkelse, og da Guds viise Raad aabenbarer man-
 ge hemmeliga Ting i sit Ord, som haver været skjult
 for, og nu føres for Lyset, til Hjelp for os i disse far-
 lige Tider, da Forførerne ere mange. Sandheden
 friegjor sig selv, at jeg ikke haver erkendt det mindste
 Guds Bud, taaet fra eller lagt til, men forklaret dem
 reent efter det klare Guds Ordts sande Sammenhæng,
 som en Kicde eller Venke, hvilken Engelen haver i sin
 Haand, og binder Dicovelen og Satanas, Aabenb.
 20 C., Renker, at han ikke skal faae skjult sig med
 alt sit Bluskeværk; thi denne Nøgel opplukker Afgrun-
 dens Brond og kaster ham deri med alt sin Hær, at
 ikke Hedningerne, som haver gaaet i Mørket ved blin-
 de Eredere, længer skal forføres, men blive overbevistte,
 at hver den, som ikke haver den levende Troe, og gior
 godt, er allerede dømt, Joh. 3 C.; Jesus lover: Jeg
 giver dig Himmeriges Nøgel, eller den Hellig Aands
 Kraft ved Ordet, at hvad du binder paa Jordens, som
 modstaaer og vedbliver i sin Ondskab, det skal være
 bun-

bundet i Himmelens til den evige Død, og hvad du løser paa Jordens fra Synden, det skal være lost i Himmelens fra Dødens Dom, Math. 16 E. 19 b. Heri er de Grove læst at binde, men de Fine er værre at saae overbeviste, og tage sig vase for deres Besmirelse.

Paa adskillige Steder er en Samling af emne Deel Mennesker, hvoraf nogle iblandt meene det vel, men formedelst at deres Verdom ikke er reen, saa mangler dem det sande Lys. De Belmeente overgaaer til os; men de andre, der ere falske Antichtistne, de drager mange fra os, som attragede os for, men ikke vare af os, Joh. 1 Epist. 2 E 19 v., i en sand Forægtelse, thi de modstaer Guds Ords Hoved-Sag, som er Jesus, der er Ordets Lys, Liv, Aaland og Magt til at vorde et Guds Barn, og isfore os det cabre Billende igien; hver den, der bliver i Jesu Kierlighed, og holder hans Besalinger, Joh. 15 E., der ikke er kommen at oplose Loven, men fuldkomme dens, Math. 15 E. 17 v., Rigtighed i os, som ere forlost fra Lovens Forbandelse, men ey fra Lovens Lydighed; thi skulde vi blive ved at synde, som er under Naaden; Nej! langt fra; hvorledes skulde vi befindes at leve i Synden, som ere dode fra den, Rom. 6 E. Det kalder dem Giernings-Helgen, eller egen Retfærdighed, og falske udloegter Pauli Epistler til de Galater og Romere, med flere Steder, om Retfærdighed af Troen, der allene bestaer for Guld. Heri tager de et hylkelse Skunt med en dod Troe, og siger: Jeg lærer allene om Loven og Gierninger, stoler paa egen Retfærdighed, med meere; Kunde den bevise det af Ord eller Frugt, da havde dem Ret; men nu dommer dem efter Tanke, og er en avindshg Midkierhed, for at undslukke Eder fra mig, at I skulde være nidsiere efter
B 5
dem,

Dem, Gal. 4 E. 17 v.; men det er godt, at vi ere nids-
 kiere altid efter det Gode, saa at Guds Riges Evan-
 gelium maatte traenges efter med Magt; thi ikke en Synd-
 del af Loven skal forgaae, Luc. 16.; dette er dodi hos
 dem. Paulus siger vel, at der skal være Secter iblandt
 Eder, saa de Ketziske skal blive aabenbare, 2 Cor.
 11 E. 19 v.; men da han og alle Guds Born med
 Christo havet haft megen Sora for saadanne Antichristi-
 ne eller Anteister, der komme i Jesu Navn, Math. 24
 E., og ikke tiner ham, men deres egen Bug, som for-
 medeist sode Ord og smigrende Tale forfører deres Hier-
 ter, der ikke vare onde, gisr Splidagtighed mod den
 Lærdom, Rom. 16., som Guds Land harer begyndt
 med ved den første Kierlighed, Alabens. 2 E., de ere
 irctete paa at giore godt, dersor maae regnes, og inter-
 have at staske med, at de kan besticennes, dog ikke
 hades, men paamindes, som Brodre, 2 Thes. 3 E.
 14 v. Jeg overbeviiser denne Sect i den tredie En-
 gel, og Iggiendrivelse, som jeg henviiser til 2 Cor. 5 E.
 7 v., at de skulle omgaaes i Troen, og ikke i Bestue-
 elsen, men tværtimod forlader Troen med Fornægtele-
 sen, og omgaaes i Bestuelsen med den vantrœ Thomas,
 som deres Boger og Taler klarlig beviiser, der
 handler om Follesser, Christi Blod, Lidelses og Kors,
 med Beklagelse over Jesus, men ikke sig selv, Luc. 23;
 at tage hans Kors paa, eller holder Guds Lov. Det
 Falder de Mose Drivere, siger til os: Delegger et Aal
 paa vore Halse, som hverken vi eller Forsædrene for-
 maaede at bære, Ap. G. 15 E. 10 v. Her plukker Sa-
 tanas, og flyer over de andre Ord, at det er for di-
 Kroende, som Guld harer renset Hiertet paa, 9 v., og
 bliver salige paa Jesu Maade, som og de 11 v., nem-
 lig Forsædrene, der bleve forsøgte med Bespottelser

Hund.

Hundstrygeller, Baand, Fængsel, stenede, savede, dræbte ved Sverd, lidde Mangel, og blevet trængte, disse Guds Folk at lide ondt med Udvalgte eller Moses, end at have Syndens timelige Vydelse, Ebr. 11 C., og haver Lov af Guld for en troe Dienier. Ham og hans Efterfølgere vor Flaste og affasse med eders dicevelske døde Troe uden Gierninger, Jac. 2 C.; men naar den skal døe, uden Barinherrighed, som havde brudt Moses Lov, hvor meget verre Straf meene I, at den skal agtes, som træder Guds Son under Hodderne, og agter Testamentets Blod almindeligt. Ebr. 10 C.

Disse dyrebare Maade-Midler bliver af Mund-Christne skamelig misbrugte; thi den tusindfold Kunstner, Dicevelen, med sine Redskaber, vil altid efterstabe Guds Redskaber, som Pharaos Troldkarle sit sine Kieppe til Stanger, ligesom Aarons, men hans opsluger de andres, 2 Mose B. 7 C.; Saaledes naar Guds Lys og Kraft kommer, saa opsluger den Mørk-heds Magt; thi de fire Dyr, fulde med Dyne for og bag, Aabenb. 4 C. 6 v.; Det er: Guds Redskaber haver Aandens Lys for sig, til at vandre og oplyse andre, og bag at eftercænke Fiendens Anslag, va dee eene Dyr er som en Love, til at stride for Guds Ere, det andet som en Kalv, der slagtes, eller udpeeler sine Kræfter, som Paulus, der var villig til at lade sig binde og døe for Jesu Navns Skyld; det tredie, som et Menneskes Ansigt, er, at de skifte sig efter Mennesker, for at vinde nogle; det fjerde, som en flyvende Orn, der udflyver over Gader og Streder, at indfalte til Madveren. De fire Dyr have sex Vinger; det er: Hænder og Hodder, Horelse og Syn, Følesse og Tunge til at tale; Disse ere omkring dem; og imdentil ere de fulde af Dyne eller Aands Lys, og harer ingen

Hvile Dag eller Nat; men siger: Hellig er Guds, den Almægtige, som var, er og kommer, 7 v., og foranbeyder sin Salighed med Frygt og Bærelse, for at være selv hellig, som HErren er hellig, i Petri 1. C.

Men Satanas asmales og i Dyrts Lignelser udi Aabenb. 13 C. 1 v., der opsteeg af Havet; det er: En Mængde Mennesker, som havde syv Hoveder, hvilke ere de syv Bonner i Fader vor, som han lærer Troldkarle, Manere, ja alle Ugudelige, at bruge til sit Signerie, og læser til Hielp og Trost i deres Ondskab. Og ti Horn ere de ti Guds Bud, som for er forklaret over Horen i det 17de Cap.; Men her ere ti Kroner paa Hornene, som er de adskillige Skinde stoler paa ved et eller andet Buds Holdelse, at de elste sin Næste som sig selv, i det de giver ham en overbleven Smule, eller forlyster andre med sig i syndige Begierligheder. Paa sine Hoveder Bespotelsens Navne; Saa haver de og fræknet Guds Navn, og siger: Skaberen, Forsyner, Bæsenet, Dýden, Forsoneren, Frelseren &c; for de helliae Mænd, som med Kraft paakalder Guds Fader, Jesu Christus, den Hellig Aland, og overvener disse Navnes Berydning, det skielver Dicevelens Dyr for og al dens Mage; thi om de end haver Lovens Mund, 2 v., til at bruge Brede, Skieldes Ord og Modsettelse, saa jager dog Guds Vidner ind i dem levende Overbevisninger om deres fordommelige Illstand. Herimod kommer et af Dyrrets Hoveder og slagter til dode, og dets dodelige Saar blev lægt, som er den første Bon, det hellige Guds Navn raaes forsøngeligt, med en falsf Trost og Forladelse paa Jesu Navn, at bruge som et Plaster paa et Dods giftige Saar, der læges udvortes; Saa ledes dræbes Guds Aland igien, og Samvitrigheden sovner,

sovner, at de ikke kommer til Hiertets Resselse. Al Jordens
 forundrede sig og efterfulgte Dyret, 3 v.: Det er her-
 ligt for de jordiske sinde Mennesker, at høre stolte og
 høyravende Ord, som ere forfængelige, endfiont Dy-
 rets Lienere ere selv i Forkrenkelse, og overvundne af
 Synden til Trælle, saa lover de dog andre Frihed,
 2 Petri 2 E; derfor folger de saadanne falske Raad
 efter, at de kan blive salige i deres Synde. Lov, for de
 faaer lægi deres dobelige Saar med falsk Ecce, der er
 Giele. Forgift; thi kan Satanas ikke komme med de
 grove, saa forbandler han sig i en Lysens Engel, det er
 Jesus; de ere bedragelige Arbejdere, som forbands-
 ler sig til Christi Apostle, 2 Cor. 11 E. Ach! hvor-
 ledes er det seet nu, da Verden er fuld af Prædikan-
 tere, der kan saa meget vel tale om Guds Belgiernis-
 ger, Jesu Videlse, og Kierlighed til arme Syndere,
 som foler sig fortapt, troe paa hans Navn, og at el-
 ske Jesum. Kunde Ord giore en til Mester, da blev
 det mange; men skal Glæningen prise Manden, saa
 bliver det vist saa, der gaaer Helligdommens Ven,
 hoorpaa ingen Ureen kommer, Es. 35 E. 8 v. Daas-
 ren farer ikke vild, thi han er banet og bereed ved Jes-
 su Kraft, men denne maae soges af Hiertet; thi alle
 de, som spurgte Christus, hvad de skulde giore, for
 at arve det evige Liv, da svarede han: Hold Budene,
 Math. 19, og elst Guld af gandske Hierte, al Stry-
 ke og gandske Sind, og sin Næste som sig selv, 22 E;
 Men det at see i Sandhed, vil ingen Sandhed tilstede,
 for de mange Fiender, som den nærmeste er den vær-
 ste, vort eget Hierte, der vil forlade Guds Bud, at
 blive under ham i Idmighed, og lyder Slangens Lov-
 ter, at blive Guld liig i Høvhed, eller attræae til det
 Høye i Ere, Gaver, Kundskab ic., Rigdom, Ven-
 de,

ner at sege for Bersommelse, eller at leve i Ladhed og
 Kæsenhed ic., thi i Steden at forlade sig paa Guds
 Styrke, saa forlade de sig paa sig selv, eller Gaver,
 Gods og Mennesker, som det tvivlaadige Sind snart
 drager sig fra et til et andet; Og i den Sted at elsker
 sin Neste i Guds Kierlighed, bruger de Hod, Bre-
 de, Missanke, til Spild, Avindshghed, Nedtrykkel-
 se; Eller Kierlighed i Ukjendshed, agter Personers Hov-
 hed, Jac. 2 E., deylig Anseelse, samynkke i de Laster,
 en Elster selv, naar ikke Skade lides paa sit eget, hyk-
 ler med dem, de nyder Beiqierninger af, og overalt
 at hykle med sine kiereste Skioede-Synder, eller straf-
 fe dem, til et Skul for sig selv og andre, at overstryge
 dem, som en kaet Bæg, og siger, at der er Fred,
 af deres falske Propheters egen Aland, Ezech. 13, saa
 Samvittigheden ikke skal opvaagne, og Synden kom-
 me til Erkiendelse; Men da intet Almindeligt eller U-
 reent kommer ind i det nye Jerusalem, Alabenb 21 E.,
 saa skal de viude med høj Rost, dersom nogen tilbeder
 Dyrer eller dets Billede, og tager dets Kiende-Mær-
 ke i Pande eller Haand, at samynkke eller bedrive Synd
 i Ord eller Gierning med Hyktere, han drukker af
 Guds Bredes Skaal, og piines med Blod, hvis Rog
 skal opfare i al Evighed, 14 E. 8 v af; Men salig og
 hellig ere de, sem have Deet i den første Opstandelse,
 over disse har den anden Død eller evige Pine ingen
 Magt, thi de skal være Guds og Christi Praester, og
 skal regiere med ham i tusinde Aar, 20 E. 6 v. Hvo
 som vil have Deet i den første Opstandelse, og med
 Jesu Haar stilles til den høyre Side, at indgaae i
 Guds Rige, Math. 25 E., han forsager sig selv, ta-
 ger Christi Kors paa, og folger ham efter, 16 E., al-
 stride og lide med ham hec i Verden i tusinde Dage,

ja meer eller mindre, det er for H^Eren som Aar, 2
 Petr. 3 E. 8 v., og hisser for dem; ja evig Glæde skal
 Lammet ledsage dem til de levende Vand·Kilder, og
 Guld skal astorre al Graad af deres Dyne, som ere
 komne af den den store Trengsel, ere toede i Lam-
 mets Blod, Aabenb. 7 E., og iforte de Helliges Reisfæ-
 dighed, for de ere de Herrer i Himmelten paa hvide Hes-
 ste; det er deres Kjod. Der er voet hvidt fra Synden, og
 underivunget med Bon, Faste, Baagen og Arbejde,
 at Aanden kan ride derpaa, og efterfolge den troefas-
 ste, som strider og dommer med Reisfærdighed, 19 E.

Mine Born lille! hvilke jeg atter sober med
 Smerte, indtil Christus facer sin Skikkelse i Eder,
 Gal. 4 E. 19 v., hvor længe vil I bedrøve Guds Aand
 og Born, med at give de urene Fiender Samtyk-
 ke, og ikke mandelig strid mod dem? Betenk, at
 den Dreng, der er hundrede Aar gammel, skal dese,
 siger H^Eren, Es. 65, 20 v.; thi naar de ikke vixer
 og tiltager i Christi Buintræe, og bærer Frugt, da skal
 Greenen borttages, Joh 15 E. 2 v.; Den uafstådelige
 Sorg, jeg bær i mit Hertie for Eder, kan I ikke troe;
 thi jeg ønsker selv at være forladt af Christi rige Besiga-
 neller, for at face frelst Eder, og sparre enten Gods,
 Ere eller Liv, paa at soye Eder til en Mand i Chris-
 sto, saa jeg funde fremstille ham en reen Tomfrue, 2
 Cor. 11 E. 3. v.; thi jeg med Apostelen Johannes 3
 Epist. 4 v. virkelig i denne min Lyft, Guld give mig
 Bestandighed! ingen større Glæde havør, end at høre
 mine Born, som jeg avled i Jesu Christo formedesst
 Evangelium, omgaaes i Sandheden; thi om I end
 have ti tusinde Tugtemestere, saa havør I ikke mange
 Fædre, i Cor. 4 E. 15 v., der bær den rette Sorg for
 Eder, og udretter H^Erens Gierning, 16 E. Jeg
 havør

haver saa saabanne at sende, og beder dem inderlig,
 at vige og ikke røre ved det urene, de som bære HEr-
 rens Karr, Es 52 C.; thi om de ere svage Leer-Karr,
 som Guds Kraft er indgydet i, 2 Cor. 4 C. 7 v., saa
 maae de dog ikke være urene, at den reene Guds Ords
 Spise ikke skal komme i Bansmag for de hellige Sie-
 le; Frygt altid for Eder selv, og omgaes med ydmyg
 Bon til Guld; saa faaer Fienden ikke besmitte eller
 staalet Skatten ifra Eder, og lader eders Lyst være,
 at aagre med det barroede Vund, enten det er mange
 eller faae, da seer I det saa meget desoftere over, at
 ikke Union faaer ståd det; I, som ere noget forsøgte af
 Guds Raade i Jesu Sandhed, og attraaer meere,
 for den Guds Hjord iblandt Eder, ikke twungen, eller
 for stem Binding, men frievillig, i Petri 5 C., saa
 I opbygger Eder selv paa eders allerhelligste Troe, og be-
 varer Eder udi Guds Kierlighed, forventende vor
 HErres Jesu Christi Barmhertighed til et evigt Liv,
 og yntes vel over somme, giorende Forstiel paa dem,
 som gaaer i Vanvittiahed, og de, der forseetlig mod-
 staae Guds Ord og Aaland, men frelse somme, i det
 I kunde rykke dem af Jilden, og hadde den Kortel, som
 af Kiodet er besmitte, Jud. Epist. 20 til 22 v. Om
 Guld tillader mine mange Modstandere, eller hans
 Aaland, hvilken jeg har soret Lydighed, driver mig ifra
 Eder til andre Steder, at jeg sielden eller aldrig meere
 med legemlige Dynne skulde see Eder, saa lad vor Troes
 Oye og Aalands Foreening i Jesu Christi Kierlighed
 veere saa stærk sammenbunden, at vi aldrig maatte
 skilles ad her; saa samles vi hisset Brodre! beed for
 mig, jeg beder for Eder til vor himmelske Fader i Jesu
 Navn om den Hellig Aalands Biestand. Amen.

300

et Goretius

en ditto in andre

2de
ditto

2de
ditto

2de
ditto

een Gort
No. 3
2de ditto, No. 3

2de ditto, No. 5
2de ditto

Gn blacemahlet & riberpult med Læsse og Nøgle
et Schehord
et firkanter ditto
et Hensleders Etoler, No. 1

